

Zmiany w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi

Przejdź do produktu na **ksiegarnia.beck.pl**

Wprowadzenie

Utrzymanie czystości i porządku na terenie każdej gminy, jako jedna z podstawowych form zbiorowego zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, od 13.9.1996 r. do dzisiaj jest przedmiotem regulacji tej samej ustawy. Zadania te podzielone są pomiędzy gminę oraz specyficznie pojmowanych właścicieli nieruchomości, czyli najogólniej ujmując: każdego, kto faktycznie przebywa na terenie danej nieruchomości.

Uchwalona w 2011 r. ZmCzystGmU11 jest potocznie zwana rewolucją śmieciową. Podstawowym celem, jaki przyświecał wówczas ustawodawcy, było przede wszystkim wyeliminowanie powstawania tzw. dzikich wysypisk. Cel ten miał być osiągnięty przede wszystkim poprzez zapewnienie pełnej kontroli (sprawowanej przez gminy) nad „strumieniem” odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości.

Nieruchomości zasiedlone – od początku funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami – były nim objęte w sposób obligatoryjny. Z kolei nieruchomości niezasiedlone, na których jednak powstają odpady komunalne, mogły być objęte systemem gminnym fakultatywnie. Decyzja rady gminy o niewłączeniu do systemu nieruchomości niezamieszkałych nie zwalnia jednak właścicieli z realizowania szeregu obowiązków związanych m.in. z właściwym postępowaniem z wytworzonymi odpadami komunalnymi. Te obowiązki są stopniowo rozszerzane przy okazji kolejnych nowelizacji CzystGmU.

Zmiany w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami powinny również prowadzić do realizacji celów postawionych przez Unię Europejską w dyrektywie odpadowej, czyli do uzyskania odpowiedniego poziomu recyklingu przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów ponoszonych przez właścicieli nieruchomości. Dąży się do tego stawiając właścicielom nieruchomości coraz bardziej rygorystyczne wymagania dotyczące selektywnej zbiórki odpadów, włącznie z wprowadzaniem sankcyjnych stawek opłat, w sytuacji gdy właściciel nieruchomości nie stosuje się do obowiązkowego zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Poszukuje się również skutecznych sposobów mobilizacji właścicieli do efektywnego prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, co ma pomóc w osiągnięciu odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu.

Począwszy od wejścia w życie tzw. rewolucji śmieciowej, każda ważniejsza nowelizacja CzystGmU dotyczy jedynie gospodarki odpadami komunalnymi, modyfikując jej funkcjonowanie.

Z punktu widzenia nowelizacji będącej przedmiotem niniejszej publikacji warto przede wszystkim zwrócić uwagę na wcześniej wprowadzone przez ZmCzystGmU19 postanowienia, które uregulowały m.in. obowiązek selektywnego gromadzenia bioodpadów na każdej nieruchomości. W nowelizacji tej pojawia się art. 6k ust. 2 ZmCzystGmU19, zgodnie z którym rada gminy, ustalając stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli zamieszkałych nieruchomości, w części dotyczącej gospodarstw domowych, może uwzględnić stopień, w jakim dochody

ze środków własnych pozyskanych ze sprzedaży surowców wtórnych i produktów przygotowanych do ponownego użycia, pokrywają koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dotychczasowe interpretacje prowadziły wiele gmin do wniosku, że właściciel nieruchomości może w deklaracji o wysokości opłaty oświadczyć, że nie będzie zbierał na własnej nieruchomości odpadów w sposób selektywny. Obecnie nie ma wątpliwości, że selektywna zbiórka odpadów jest zasadą, a jej nieprzestrzeganie skutkuje wszczęciem postępowania i wydaniem decyzji nakładającej opłatę w podwyższonej wysokości za miesiące, w których doszło do wskazanych naruszeń. Obecna nowelizacja stanowi po części kontynuację i ugruntowanie przywołanych poprawek. Główne zmiany w ZmCzystGmU21 polegają przede wszystkim na:

- 1) umożliwieniu indywidualnego rozliczania się z części obowiązków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi przez indywidualnych właścicieli lokalu w zabudowie wielolokalowej;
- 2) dodaniu nowych elementów, które rada gminy może wprowadzić do regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach;
- 3) rozszerzeniu obowiązku kontroli i reagowania na nieprawidłowości w umowach zawieranych na odbiór odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, które nie są objęte gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 4) odmiennym uregulowaniu sposobu ustalania metod ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 5) uregulowaniu kwestii pokrywania kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi, w sytuacji gdy dochody z opłaty nie pokrywają w całości tych kosztów.

Nowelizacja wprowadza ponadto kilka innych zmian w CzystGmU, jak również w OdpadyU oraz PrOchrŚrod, których szczegółowe omówienie znajduje się w kolejnych rozdziałach publikacji. W tym miejscu warto dodać, że w każdym rozdziale zamieszczono porównanie treści omawianych przepisów sprzed nowelizacji ZmCzystGmU21 oraz ich aktualnego brzmienia.

W publikacji uwzględniono również najnowsze zmiany wynikające z nowelizacji ZmOdpadyU21 w zakresie, w jakim dotyczą one CzystGmU. Trzeba przede wszystkim podkreślić, że zmieniła się podstawowa definicja odpadów komunalnych.

Tabela 1. Zmiany w art. 3 OdpadyU po nowelizacji ZmOdpadyU21

Treść przepisu sprzed nowelizacji ZmOdpadyU21	Aktualnie obowiązująca treść przepisu
Art. 3 1. Ilekróć w ustawie jest mowa o: 7) odpadach komunalnych – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.	Art. 3 1. Ilekróć w ustawie jest mowa o: 7) odpadach komunalnych – rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane: a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych

Treść przepisu sprzed nowelizacji ZmOdpadyU21	Aktualnie obowiązująca treść przepisu
	– przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Definicja odpadów komunalnych w dalszym ciągu wprowadza dwie kategorie: odpady pochodzące z gospodarstw domowych oraz odpady pochodzące z innych źródeł niż gospodarstwa domowe, o ile jednak odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych. Ustalenie, czy dany odpad niepochodzący z gospodarstwa domowego jest podobny do tego z gospodarstwa, w wielu przypadkach jest bardzo problematyczne. Niestety, ustawodawca wprowadzając zmiany w definicji nie zarysował wyraźnej granicy pomiędzy obiema kategoriami. Nowością w ZmOdpadyU21 jest wprowadzenie kategorii odpadów, które wprost zostały wyłączone z odpadów komunalnych. Są nimi odpady z:

- 1) produkcji,
- 2) rolnictwa,
- 3) leśnictwa,
- 4) rybołówstwa,
- 5) zbiorników bezodpływowych,
- 6) sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych,
- 7) pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 8) odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Jedyna zmiana, która może mieć jakiegokolwiek znaczenie praktyczne, to jednoznaczne wyłączenie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z katalogu odpadów komunalnych.

Grzegorz Polak

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl